

TİAZ/2024 SONUÇ BİLDİRGESİ

9 Aralık 2024 tarihinde dokuzuncu düzenlenen zirve ile İş Ahlakı Zirvelerinin dokuzuncusu tamamlanmış oldu. Ahlaklı girişimciliği odağına alma çabası ile faaliyetlerine devam eden Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD)'nin iş dünyasında ve toplumda iş ahlakına yönelik farkındalığı artırmayı amaçlayan zirvenin bu seneki teması Yeni Nesil Girişimcilikte İş Ahlakı idi.

Malumları olduğu üzere, teknolojideki dönüşümün fazlasıyla hızlanmasına bağlı olarak yeni iş modelleri yanında girişimcilikte de yeni nesil işler ön plana çıkmıştır. Yeni nesil girişimcilik eko sisteminde fikri sahipleri, fikirden girişimcilik aşamasına geçen startuplar, yatırım alıp ölçek büyüten yeni nesil girişimciler, melek yatırımcılar, yatırım fonları ve bilişim merkezleri gibi paydaşlar söz konusudur. Ve elbette bu eko sistem içinde birbirinin tedarikçisi ya da müşterisi konumunda olan paydaşlar arasındaki ilişkilerin ahlaki boyutu da göz ardı edilmemelidir. İşte bu noktadan yola çıkılarak bu yılki zirve, yeni nesil girişimcilikte iş ahlakı konularını ele alan bir içerikte gerçekleştirilmiştir.

Açılış konuşmalarında zirve düzenleme başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak, yeni iş modellerinin beraberinde getirdiği iş ahlakı konularına vurgu yapmış, yeni neslin icat çıkarma yetenek ve heyecanları konusunda teşvik edilmelerinin önemine işaret etmiştir. Heyecanı ve motivasyonu güçlü olması gereken yeni nesil girişimcilere örneklik ve rehberlik yapmanın iş ahlakı konusunda onların farkındalık ve duyarlılıkları açısından önemine değinen Torlak, yeni nesil girişimcilerin de bir yandan rekabete bir yandan da ahlaklı girişimciliğe hazır olmaları gerektiğini vurguladı.

İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Akça ise konuşmasında derneğin yirmi yılı aşkın süren faaliyetleri bağlamında iş ahlakının iş dünyasında daha fazla önemsenmesi bakımından bugüne kadarki çabalarına örnekler sundu. Günübirlik çabalar yerine kalıcı ve derinlikli işler yapma çabası içinde olduklarını belirten Akça, yeni nesil girişimcilikte de konunun önemine değindi. Katılımcılara, moderatörlere ve programda emeği geçenlere teşekkür eden Akça, programların zenginleşerek devam edeceğini belirtti.

Açış konuşmalarının hemen ardından Genç İGİAD üyelikleri onaylanan üyelere beratlarını takdim etti.

İlk oturumda yeni nesil girişimcileri olarak çalışmakta olan Goldframer CEO'su Dr. Melih Turan ve Easyyapp Kurucu Ortağı ve CEO'su Enes Zahid Urhan ile genç girişimcilerle güçlü iletişimi olan İslam İşbirliği Gençlik Forumu (ICYF) Ekonomik Güçlendirme Departman Koordinatörü Sami Serdar konuşmacı olarak katıldılar. Oturumun moderatörü Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İşletme Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Behçet Yaşın Özkara, yeni nesil girişimcilerin başarılı olmalarının önünde bir de dürüstlük ve iş ahlakına uygun davranma gibi meseleler de bulunduğunu, ancak bunu bir zorluk olarak görmemek gerektiğini ifade etti. Dr. Melih Turan, yeni nesil girişimcilikte ölçeğin büyümesi ve yatırımcılar ile yatırım fonlarının ilgisi arttıkça iş ahlakı konularının da hem farklılaştığını ve hem de arttığını belirtti. Yeni nesil girişimcinin kendisi büyüdükçe ve tekelleştikçe iş ahlakı problemlerinin daha görünür olduğuna vurgu yaptı. Enes Zahid Urhan ise yeni nesil bir girişimci olarak bir yandan büyürken ve dünyaya açılırken aynı zamanda ahlaki değerlere uygun davranmanın mümkün olduğunu ifade ederken kendilerinin bu husustaki hassasiyetlerini gündeme

getirdi. Ve bunun mümkün olabileceğinin örnekliklerini sundu. Sami Serdar ise iki konuşmacının belirtmiş olduğu güzel ve olumlu örnekliklere dünyanın pek çok yerinde rastlanabildiğini ve kendisinin de bunu gözlemlediğini vurguladı.

Zirvenin ikinci oturumunda ise Yeni nesil girişimcilik eko sisteminin yatırımcı ve kuluçka merkezleri ile girişimcilik merkezlerinin iş ahlakı bakımından rollerine değinildi. Kendisi de bir melek yatırımcı ve aynı zamanda yatırım fon yöneticisi olan Fonangels Yönetim Kurulu Başkanı olan Yavuz Kuş'un moderatörlük yaptığı bu ikinci oturumda da katılımcılar oturumun sonuna kadar oldukça dikkatli bir katılım göstermiş oldular. Kuş, eko sistemin yatırımcı tarafında iş ahlakı bakımından olumlu ve olumsuz anlamda muhtemel meselelere vurgu yaparak sözü katılımcılara sorularla bırakmış oldu. Oturumun ilk konuşmacısı olan Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM) Genel Müdürü İbrahim Elbaşı, yeni nesil girişimcilere yatırım yapmayı düşünenlerin ve aracılık yapan kurumsal yapıların da maharet yani yetkinlik ve yeteneğe bakarken aslında bir yönüyle iş ahlakına uygunluğu aradıklarını ifade etti. Oturumun ikinci konuğu olan Bilişim Vadisi Genel Müdürü Erkam Tüzgen ise, bir yandan yeni nesil girişimcinin yatırımcıyı doğru ve şeffaf bilgilendirmesi gerektiğinin önemine işaret ederken, öte yandan yatırımcının iş ahlakına uygun davranışları sergilemesinin, sözleşmeye uygun hareket etmesinin büyümeye pozitif etkilerine vurgu yaptı. Bu oturumun son konuşmacısı Kuveyt Türk Katılım Bankası Dijital Bankacılık Direktörü Dr. Okan Acar, Lonca Girişimcilik kurumsal yapısı içinde yeni nesil girişimcilere verdikleri desteklerinin önemi ve elde edilen sonuçların hem kendi sektörleri hem de başka sektörler için olumlu sonuçlarına vurgu yaptıktan sonra yeni nesil girişimciliği desteklemenin bir yönüyle iş ahlakına katkısı diğer yönüyle ise topluma katkısına ayrıntılı biçimde değinmiş oldu.

2024 yılı İş Ahlakı Zirvesinde tematik olarak ayrıntılı biçimde işlenmiş olan Yeni Nesil Girişimcilikte İş Ahlakı bağlamında şu hususların özellikle vurgulanmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir:

- Yeni iş modelleri ve mesleklerin yeni biçimlerde gerçekleştirilmeye başlanması, iş ahlakının önemini azaltmamakta tam tersine daha da önemli hale getirmektedir. Çünkü gelişen ve hızla dönüşen teknoloji dikkate alındığında arka planda iş ahlakını ilgilendiren çok sayıda yeni meseleler gündeme gelmekte ve gelmeye de devam edecek görülmektedir.
- Gelişmekte olan bir ekonomi olan ülkemiz ekonomisi açısından önemli ve kaçınılmaz olan yeni nesil işlere ilgimiz artarak sürmeli, eko sistemin tüm paydaşlarının iş ahlakı konusunda karşılaşmış oldukları iş ahlakı konuları not edilmeli ve her biri ile ilgili hem zihinsel anlamda hem de uygulamadaki problemlere cevap üretebilecek anlamda çalışma ve çabalara önem ve öncelik verilmelidir.
- Yeni nesil girişimcilerimiz cesaretlendirilirken iş ahlakına ilişkin farkındalık ve duyarlılık konusu asla göz ardı edilmemelidir.
- Konvansiyonel işlere yatırım yapmayı sürdüren ahlaklı girişimcilerimizin yeni nesil işlere yatırımcı olmaları bakımından melek yatırımcılık konusunda bilgilendirilip cesaretlerinin artırılmasına ihtiyaç olduğu vurgulanmalıdır.

- Yatırım fonlarının gücü ve etkisi dikkate alındığında melek yatırımcılık seviyesinden yatırım fonu oluşturup büyütme konularının ivedilikle çalışma konusu haline getirilmesi ve uygulanması ihtiyacı söz konusudur. Bu noktada melek yatırımcılar ile yatırım fonlarının yeni nesil girişimcilikte ortaya çıkan ve çıkma potansiyeli taşıyan iş ahlakı konusundaki duyarlılık ve farkındalıklarının da artırılması önemli bir ihtiyaçtır.
- Eko sistemin önemli bir paydaşı olan kuluçka merkezleri, bilişim merkezleri ve teknoloji merkezleri gibi kurumsal yapıların da yeni nesil işlerde iş ahlakı konularında hem duyarlılık hem de düzenleyici ve denetleyici bir otorite olarak rol almalarının sağlanmasının önemi de özellikle belirtilmelidir.

Bu değerlendirme ve öneriler bağlamında bütüncül bir bakış açısı ile ilgili kamu politikası oluşturan kurumların, üniversitelerin, iş dünyası örgütlerinin ve politika yapıcıların güçlü bir işbirliği ve ortak yaklaşım içinde hareket etmeleri sayesinde ancak, konvansiyonel ya da geleneksel sektörlerde ülke ve ekonomi olarak yaşanmış olan gecikmenin yeni nesil girişimcilikte yaşanmayacağı ve hatta sahip olduğumuz genç beyinler ile rekabet avantajı elde edebileceğimiz gerçeğine özellikle vurgu yapılmalıdır. Bu hususta dünyanın her yerinde var olan ve elde ettiği başarılarla bunu ispatlamış olan insan kaynağımız bunun en büyük ispatı olsa gerektir. Yeter ki, ilkeleri, kurumları ve çalışma iklim ve ortamını hazır edebilelim.

Prof. Dr. Ömer TORLAK
Zirve Düzenleme Kurulu Başkanı

Hüseyin AKÇA
İGİAD YK Başkanı